

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
Кафедра менеджменту ім. проф. Й. С. Завадського

ЗАТВЕРДЖЕНО
Факультет аграрного менеджменту
«05» червня 2025 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ТЕОРІЯ ОРГАНІЗАЦІЙ»**

Галузь знань D Бізнес, адміністрування та право

Спеціальність D3 Менеджмент

Освітня програма «Менеджмент»

Факультет аграрного менеджменту

Розробники: доцент кафедри менеджменту ім. проф. Й. С. Завадського
кандидат економічних наук, доцент Гоголя Ольга Петрівна

Опис навчальної дисципліни «Теорія організацій»

Навчальна дисципліна «Теорія організацій» є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми «Менеджмент» для підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 073 «Менеджмент», що орієнтована на формування у майбутніх фахівців (менеджерів) сучасного управлінського світогляду щодо створення, функціонування й розвитку організацій, уявлення про чинники внутрішнього та зовнішнього середовища організації, розуміння концептуальних основ життєвого циклу організації, типів організаційних структур та підходів до оцінювання ефективності діяльності організацій. Завданням навчальної дисципліни є теоретична і практична підготовка здобувачів вищої освіти з питань сутності ключових організаційних теорій; вивчення теоретико-методичних засад створення й функціонування організацій; ознайомлення з основними підходами до розуміння і аналізу внутрішнього й зовнішнього середовища організацій; ознайомлення з видами організацій та їх об'єднань, організаційно-правовими формами господарювання, набуття вмінь стосовно побудови організаційних структур організаційних формувань різних типів; набуття навичок створення, трансформації іміджу й культури організацій.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, ступінь вищої освіти		
Ступінь вищої освіти	бакалавр	
Галузь знань	D Бізнес, адміністрування та право	
Спеціальність	D3 Менеджмент	
Освітня програма	Менеджмент	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	обов'язкова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Форма контролю	екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Курс (рік підготовки)	1	1
Семестр	2	1, 2
Лекційні заняття	30 год.	4 год.
Практичні, семінарські заняття	30 год.	4 год.
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна робота	60 год.	112 год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	4 год.	-

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета - формування у майбутніх фахівців (менеджерів) сучасного управлінського світогляду щодо створення, функціонування й розвитку організацій, уявлення про чинники внутрішнього та зовнішнього середовища організацій, розуміння концептуальних основ життєвого циклу організації, типів організаційних структур та підходів до оцінювання ефективності діяльності організацій.

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.

СК 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами

СК 4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.

СК 5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.

ПРН 5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.

ПРН 7. Виявляти навички організаційного проектування.

2. Програма та структура навчальної дисципліни «Теорія організацій»

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин								
	денна форма					заочна форма			
	тижні	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
			л	п	с.р.		л	п	с.р.
Модуль 1. <i>Основи теорії організації</i>									
Тема 1. Загальна характеристика організацій	1-2		4	4	32		1		56
Тема 2. Теорія організацій та її місце в системі наукових знань	3		2	2				1	
Тема 3. Основні організаційні теорії та моделі	4		2	2			1		
Тема 4. Організація як система	5-6		4	4				1	
Тема 5. Людський чинник в організаціях.	7		2	2					

Самоорганізація									
Разом за змістовим модулем 1		60	14	14	32	60	2	2	56
Модуль 2. <i>Формування ефективної організації</i>									
Тема 6. Організаційне проектування	8-9		4	4	28		1		56
Тема 7. Формування комунікацій в організації	10-11		4	4			1		
Тема 8. Конфлікти в організації	12		2	2				1	
Тема 9. Культура організації	13-14		4	4					
Тема 10. Ефективність діяльності організації	15		2	2				1	
Разом за змістовим модулем 2		60	16	16	28	60	2	2	56
Усього годин		120	30	60	60	120	4	4	112

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Загальна характеристика організації	4
2	Тема 2. Теорія організацій та її місце в системі наукових знань	2
3	Тема 3. Основні організаційні теорії та моделі	2
4	Тема 4. Організація як система	4
5	Тема 5. Людський чинник в організаціях. Самоорганізація	2
6	Тема 6. Організаційне проектування	4
7	Тема 7. Формування комунікацій в організації	4
8	Тема 8. Конфлікти в організації	2
9	Тема 9. Культура організації	4
10	Тема 10. Ефективність діяльності організації	2
	Разом	30

4. Теми лабораторних (практичних, семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Семінарське заняття 1. Загальна характеристика організації	2
2	Практичне заняття 1. Вступ до менеджменту. Організація як об'єкт управління	2
3	Семінарське заняття 2. Теорія організацій та її місце в системі наукових знань	2
4	Семінарське заняття 3. Основні організаційні теорії та моделі	2
5	Семінарське заняття 4. Організація як система	2
6	Практичне заняття 2. Організація як система	2
7	Практичне заняття 3. Людський чинник в організаціях. Самоорганізація.	2
8	Семінарське заняття 5. Організаційне проектування	2
9	Практичне заняття 4. Організаційне проектування	2
10	Семінарське заняття 6. Формування комунікацій в організації	2
11	Практичне заняття 5. Формування комунікацій в організації	2
12	Семінарське заняття 7. Конфлікти в організації	2
13	Семінарське заняття 8. Культура організації	2
14	Практичне заняття 6. Культура організації	2
15	Семінарське заняття 9. Ефективність діяльності організації	2
	Разом	30

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Самостійна робота 1	56
2	Самостійна робота 2	56
	Разом	112

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- усне або письмове опитування;
- співбесіда;
- тестування;
- захист практичних робіт.

7. Методи навчання:

- метод проблемного навчання;
- метод практико-орієнтованого навчання;
- кейс-метод;
- метод проєктного навчання;
- метод перевернутого класу, змішаного навчання;
- метод навчання через дослідження;
- метод навчальних дискусій та дебат;
- метод командної роботи, мозкового штурму
- метод гейміфікованого навчання.

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. <i>Основи теорії організації</i>		
Семінарське заняття 1. Загальна характеристика організації	ПРН 3, 5, 7 Знати основні підходи до визначення поняття «організація»; об'єкт та предмет теорії організацій; види організацій та основні їх характеристики; етапи генезису організації загалом та, зокрема, етапи розвитку основоположних ідей теорії організацій; загальні, синергетичні й соціальні властивості організації; сучасні моделі теорії організацій. Розуміти відмінність тлумачення «організації» як системи та як процесу; місце та значення теорії організацій у системі менеджменту організацій; поняття та принципи соціальної системи та соціальної організації; зміст механізмів регулювання відносин у соціальних системах. Вміти визначати основні етапи життєвого циклу	5
Практичне заняття 1. Вступ до менеджменту. Організація як об'єкт управління		10
Семінарське заняття 2. Теорія організацій та її місце в системі наукових знань		5
Семінарське заняття 3. Основні організаційні теорії та моделі		5
Семінарське заняття 4. Організація як система		5
Практичне заняття 2. Організація як система		10
Практичне заняття 3. Людський чинник в організаціях. Самоорганізація.		10
Самостійна робота 1		20

	організації; здійснювати аналіз та оцінку впливу чинників внутрішнього й зовнішнього середовища організації з позиції загроз та можливостей її розвитку; діагностувати макросередовище, аналізувати мікросередовище організації; застосовувати евристичні методи системного аналізу, методи морфологічного аналізу та інші	
Модульна контрольна робота 1		30
Всього за модулем 1		100
Модуль 2. <i>Формування ефективної організації</i>		
Семінарське заняття 5. Організаційне проектування	ПРН 3, 5, 7 Знати сутність та методичні підходи організаційного проектування; види організаційних структур; сутність поняття «організаційні комунікації», перешкоди на шляху формування ефективної комунікації, організаційні комунікативні бар'єри, шляхи подолання перешкод до ефективної комунікації; сутність поняття «конфлікт»; функції, рівні, типи, організаційних конфліктів; сутність та значення поняття «організаційної культури» як чинника функціонування та розвитку організації; функції та класифікацію організаційної культури. Розуміти особливості гнучкості та сталості організації; синергетичну концепцію самоорганізації; співвідношення понять «самоорганізація» та «самоврядування»; процеси реінжинірингу як способу зміни структури організації. Вміти виявляти чинники, що обумовлюють доцільність формування певного типу організаційної структури; розвивати індивідуальні навички комунікації; управляти конфліктами в організації	5
Практичне заняття 4. Організаційне проектування		10
Семінарське заняття 6. Формування комунікацій в організації		5
Практичне заняття 5. Формування комунікацій в організації		10
Семінарське заняття 7. Конфлікти в організації		5
Семінарське заняття 8. Культура організації		5
Практичне заняття 6. Культура організації		10
Семінарське заняття 9. Ефективність діяльності організації		5
Самостійна робота 2		15
Модульна контрольна робота 2		30
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота	$(M1 + M2)/2 \cdot 0,7 \leq 70$	
Екзамен	30	
Всього за курс	$(\text{Навчальна робота} + \text{екзамен}) \leq 100$	

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний)
Політика щодо академічної доброчесності	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (зокрема із використанням мобільних девайсів) Самостійні роботи у вигляді доповідей, презентацій повинні мати коректні текстові посилання на використані інформаційні джерела
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально в дистанційному режимі (у онлайн формі за погодженням із деканом факультету і лектором курсу)

9. Навчально-методичне забезпечення:

1. Електронний навчальний курс навчальної дисципліни «Теорія організації» (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=960> .
2. Харченко Г. А., Гоголя О. П., Харченко В. В. Теорія організацій: навчальний посібник для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальностей 073 «Менеджмент». Київ: ЦП «КОМПРИНТ», 2023. 456 с. URL: <http://dspace.nubip.edu.ua/handle/123456789/9331>
3. Менеджмент: навчальний посібник / Балановська Т. І., Гоголя О. П., Троян А. В., Сотник В. В. Вид. 2-ге, переробл. і доп. Київ: ЦП «КОМПРИНТ», 2024. 606 с. URL: <http://dspace.nubip.edu.ua/handle/123456789/9827>
4. Гоголя О. П., Харченко Г. А. Практикум з менеджменту: навчальний посібник для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальностей 073 «Менеджмент» та 075 «Маркетинг». Київ: ЦП «Компринт», 2022. 428 с.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Балановська Т. І., Гоголя О. П., Кубіцький С. О., Михайліченко М. В., Троян А. В. Управління організацією: навчальний посібник. Київ: ФОП Ямчинський О.В., 2021. 464 с. URL: <http://dspace.nubip.edu.ua/handle/123456789/7902>
2. Балановська Т. І., Гоголя О. П., Троян А. В. Основи менеджменту, маркетингу та підприємництва: навчальний посібник. К. ЦП «Компринт». 2018. 536 с.
3. Білявська Ю. В., Микитенко Н. В. Теорія організації : підручник. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. 424 с.
4. Біляєв А. А., Коротков В. М. Системологія організації: підручник. Київ: Знання, 2018. 240 с.
5. Бурганова Л. Л. Теорія управління: навчальний посіб. Львів: Квітень, 2019. 138 с.
6. Гоголя О. П., Харченко Г. А. Менеджмент діяльності підприємств на ринку товарів і послуг: навчальний посібник для підготовки фахівців спеціальності 073 «Менеджмент». Київ: «ЦП «Компринт», 2018. 410 с.

7. Довгань Л. Є., Ведута Л. Л., Шкробот М. В. Сучасні концепції управління організаціями. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. 278 с.
8. Монастирський Г. Л. Теорія організації: підручник. 2-е видання, доповнене й перероблене. Тернопіль: ЗУНУ, 2020. 329 с.
9. Русецька О. В., Трофимова Л. А., Песоцька О. В. Теорія організації: підруч. URL: http://stud.com.ua/65516/menedzhment/teoriya_organizatsiyi
10. Свидрук І. І., Миронов Ю. Б., Кундицький О. О. Теорія організацій: навчальний посібник. Львів: Новий світ-2000, 2021. 176 с.
11. Поліщук С. В., Горбатюк О. В. Теорія організації: навчально-методичний посібник. За заг. ред. С. В. Поліщука. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2023. 147 с. URL: <http://elar.kpnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/7544>
12. Теорія управління: навчальний посібник / І. А. Грузіна, І. О. Кінас, І. М. Перерва та ін. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. 138 с. URL: <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/27798>